

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Кафедра зоології

Дипломна робота на тему:

**«МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ
ПРАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ БІОЛОГІЇ
ПРИРОДНИЧОГО ПРОФІЛЮ НАВЧАННЯ»**

Виконала:

студентка 5 курсу, 52 групи

напрямок підготовки: 040102

спеціальність: 7.04010201 Біологія *

Косаківська (Муж) Юлія В'ячеславівна

Науковий керівник:

доцент кафедри зоології *Мельниченко*

Руслана Костянтинівна

Житомир 2013

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Аналіз літератури з теми дослідження	6
1.1. Особливості профільного навчання біології у загальноосвітніх навчальних закладах України.....	6
1.2. Завдання і зміст навчання біології у старшій школі (аналіз навчальних програм).....	34
1.3. Навчально – методичне забезпечення вивчення біології у 11-му класі загально – освітніх навчальних закладів (аналіз основних підручників).....	50
РОЗДІЛ 2. Методика організації і проведення практичної складової навчального курсу біології в старшій школі	60
2.1. Роль лабораторних і практичних робіт при вивченні біології у старшій школі, їх класифікація.....	60
2.2. Загальні вимоги до організації і проведення лабораторних і практичних робіт у школі.....	67
РОЗДІЛ 3. Вимоги до техніки безпеки під час організації і проведення лабораторних і практичних робіт з біології	74
3.1. Вимоги до приміщення кабінету (лабораторії) біології	74
3.2. Безпека життєдіяльності при проведенні лабораторних і практичних робіт з біології.....	77
РОЗДІЛ 4. Дослідження практичного компоненту навчального курсу біології в старшій школі в умовах профільної організації навчання	85
4.1. Методичні розробки до проведення лабораторних робіт з біології для учнів 11 – го класу.....	86
4.2. Методичні розробки до проведення практичних робіт з біології для учнів 11 – го класу.....	90
4.3. Організація і проведення лабораторного практикуму.....	115
4.4. Дослідження мотивації професійної діяльності студентів.....	134
ВИСНОВКИ	139
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	141
РЕЗЮМЕ	148
ДОДАТКИ	150

ВИСНОВКИ

1. В умовах профільної організації навчання значно підвищуються вимоги до рівня підготовки вчителя біології, його знань, умінь та навичок.

2. Програма з біології для профільного рівня відрізняється обсягом понятійного апарату, глибиною розкриття понять, посиленням практичної складової програми. Методика навчання біології на профільному рівні має бути насичена прийомами, що сприяють розвитку самостійності, дослідницьких умінь, інформаційної грамотності учнів. Перспективним є використання діяльнісного підходу, дослідницьких методів, різноманітні види самостійних робіт, інформаційно – комунікаційних технологій.

3. Практичну частину програми профільного рівня становлять лабораторні і практичні роботи, лабораторний і польовий практикум, призначенням яких є повторення, поглиблення, розширення та узагальнення знань, отриманих учнями у процесі вивчення теми чи розділу, розвиток та вдосконалення їх експериментальних вмінь та навичок. Поряд з цим у вчителів виникають проблеми методичного і матеріально-технічного забезпечення проведення лабораторних та практичних робіт з біології.

4. В результаті проведеного нами дослідження мотивації студентів ЖДУ до професійної діяльності було виявлено переважання внутрішньої мотивації студентів над зовнішньою (ВМ = 69,5%, ЗПМ + ЗНМ = 30,5%), а також переважання зовнішньої позитивної мотивації (21,35%) над зовнішньою негативною мотивацією (9,15%). Домінуючим мотиваційним комплексом навчання виступає комплекс «ВМ> ЗПМ> ЗНМ». Такий баланс мотивів (мотиваційний комплекс) мають 69,5% студентів.

5. Серед чинників, котрі впливають на вибір майбутньої професії, у студентів ЖДУ переважають вплив учителів, любов до предмету у школі (55,7 %), порада батьків та старших (42,3 %) та бажання отримати вищу освіту будь-де (17,3 % респондентів).

6. Серед студентів природничого факультету ЖДУ 51,9% бажає роботи у профільних та спеціалізованих класах природничого напрямку, проте 78,8 % стверджують, що така діяльність потребує додаткової підготовки випускника. Для цього з метою покращення професійної підготовки студентів необхідно: посилити формування у студентів навичок та умінь науково-дослідної роботи; посилити практичну спрямованість фахових предметів, збільшити кількість і різноманітність лабораторних і практичних робіт; застосовувати сучасні інтерактивні методи викладання, нестандартні форми, інноваційні технології навчання; вивчати актуальні проблеми і новітні досягнення сучасної біології і суміжних наук; посилити практичне спрямування предметів педагогічного і психологічного циклу; збільшити тривалість і частоту проходження педагогічних практик.

РЕЗЮМЕ

Косаківська Ю. В.(Муж Ю. В.). Методичні засади організації проведення практичної складової навчального курсу біології природничого профілю навчання. В дипломній роботі здійснено дослідження мотивацій професійної діяльності студентів старших курсів Житомирського державного університету імені Івана Франка до педагогічної діяльності. Здійснено методичну розробку організації і проведення практичних та лабораторних робіт, лабораторних практикумів з біології у 11-му класі профільного рівня навчання. Розроблено робочий зошит для організації та проведення лабораторних і практичних робіт з біології в 10 – 11 класах (профільний рівень). Результати дослідження дають змогу оптимізувати теоретичну і методичну підготовку майбутніх педагогів.

Ключові слова: мотивація, профільна організація навчання, практичний компонент навчання, біологія.

РЕЗЮМЕ

Косаковская Ю.В. (Муж Ю.В.). Методические основы организации проведения практической части учебного курса биологии естественного профиля обучения.

В дипломной работе осуществлено исследование мотиваций профессиональной деятельности студентов старших курсов Житомирского государственного университета имени Ивана Франко к педагогической деятельности. Сделана методическая разработка организации и проведения практических и лабораторных работ, лабораторных практикумов по биологии в 11 классе профильного уровня обучения. Разработана рабочая тетрадь для организации и проведения лабораторных и практических работ по биологии в 10 - 11 классах (профильный уровень). Результаты исследования позволяют оптимизировать теоретическую и методическую подготовку будущих педагогов.

Ключевые слова: мотивация, профильная организация обучения, практический компонент обучения, биология.

